

Nr 383.

Av herr **Wistrand m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till tryckfrihetsförordning m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 230 med förslag till tryckfrihetsförordning m. m. har å s. 67—70 redogjorts för ett uppslag, som presidenten i Svea hovrätt framlagt i ett tilläggsyttrande till hovrättens utlåtande. Detta uppslag går ut på att tryckfrihetsmålen skola hänskjutas till en för hela riket gemensam specialdomstol av ungefär arbetsdomstolens typ, varigenom alltså tryckfrihetsmålen skulle undandragas de allmänna domstolarna och juryinstitutionen slopas. Detta uppslag har av departementschefen ansetts icke böra läggas till grund för regeringsförslaget. Då vi emellertid i huvudsak dela den uppfattning, som kommit till uttryck i nämnda yttrande, vilja vi härmed motionsvis för riksdagen framlägga denna tanke, dock med vissa avvikelser i detaljer.

Att rättegången i tryckfrihetsmål anordnas på betryggande sätt är för ett fritt statsskick lika betydelsefullt som att själva de grundläggande lagbestämmelserna om yttrandefriheten i press och litteratur äro väl avvägda. Vid prövningen av en skrifts brottslighet gäller frågan icke huruvida den tilltalade gjort sig skyldig till någon konkret och påtaglig yttre handling, utan rättskipningen innebär en omdömesprövning, huruvida innehållet i skriften gått utanför ramen för vad som måste anses innefatta lovlig politisk eller enskild kritik. Denna omdömesprövning är verkligt vansklig och starkt abstrakt. Den fordrar både livserfarenhet, allmänbildning och politisk objektivitet. Den är dessutom starkt rättsligt betonad i det att bedömandet innebär subsumtion under ett rättsbud, som enligt sakens natur aldrig kan avfattas på ett konkret och allmängiltigt sätt. Den svenska tryckfrihetsjuryns uppgift är därför artskild från den uppgift, som juryn har i andra länder, där den är knuten till den vanliga straffrättskipningen. Där har uppgiften i huvudsak avsetts vara att med ledning av bevisningen i målet avgöra, huruvida en viss konkret handling blivit begången av den tilltalade. I allmänhet blir det då fråga om en bevisprövning, som icke ställer större krav än vad en genomsnittsmänniska i allmänhet kan tänkas fylla.

I svensk rättsuppfattning är den tanken djupt förankrad, att ett organ, som har att fullgöra en funktion i samhällets tjänst, icke skall kunna undandraga sig ansvar för sina godtyckliga och lagstridiga handlingar. För utkrävande av ett sådant ansvar kräves full öppenhet och insyn i fråga om organets beslut. Är det fråga om ett kollektivt sammansatt organ, fordras sådan öppenhet beträffande varje särskild ledamots handlande. Juryinstitutionen innebär ett stort

avsteg från de nämnda principerna. Jurymännen äro icke bundna av någon lag utan kunna faktiskt besluta huru godtyckligt som helst utan att kunna ställas till ansvar därför. Huru var och en av jurymännen röstat och skälen för vars och ens ståndpunkt får icke bliva föremål för utredning.

Då juryn utses för varje särskilt mål vid ett flertal olika domstolar, kommer ett juryavgörande icke att stå i någon som helst relation till andra juryavgöranden. Med anledning härav och då något överklagande av juryns beslut i brottslighetsfrågan icke kan ske, blir följden en påtaglig oenhetlighet i avgörandena. Någon för hela riket enhetlig och samlande rättstillämpning i tryckfrihetsmål kan omöjliggen åstadkommas. Jurybehandlingen blir enligt sakens natur slumpartad, och denna omständighet har för visso mer än något annat bidragit att försvaga auktoriteten hos avgörandena i tryckfrihetsmål.

Vikten av att de, som döma i tryckfrihetsmål, ha förmåga av objektivitet i politiskt avseende har förut betonats. Det i propositionen föreslagna sättet för juryns utväljande har närmast bragt denna fråga i sämre läge än förut. Man kan med säkerhet utgå från att de kommunala representationernas val av medlemmar i jurymannakåren helt kommer att gå efter politiska linjer, och då majoritetsval skall tillämpas, föreligger naturligen risk för att på åtskilliga orter ett majoritetsparti kommer att slå under sig hela valet. Om någon i detta sammanhang vill hänvisa till det sätt varpå nämnden vid de allmänna underätterna utses, är häremot att anföra, att juryn icke såsom nämnden har en permanent utan en tillfällig uppgift, varför jurymännen aldrig hinna växa sig in i sin ställning, att de i motsats till nämnden icke hava något personligt ansvar för sin dom och att de vid sin överläggning äro helt hänvisade till varandra utan inflytande av något opartiskt och sakkunnigt element.

Av dessa skäl synes det vara synnerligen olämpligt att juryinstitutionen bibehålles, när nu en ny tryckfrihetsförordning, avsedd att gälla för oöver-skådlig tid, skall antagas. Fråga är då vad som bör sättas i stället. Att helt avkoppla lekmannelementet skulle knappast vara tillräddligt. Det synes innebära en saklig fördel att låta lekmän alltjämt deltaga i rättsskipningen på detta med statsskicket så nära sammanhängande område. Men ett relativt starkt ehuru icke dominerande element av yrkesdomare måste vara med icke blott vid handläggningen utan också vid överläggning och avgörande för att hålla ihop det hela och söka hindra att ovidkommande hänsyn göra sig breda. Vad lekmännen angår torde man böra i möjligaste mån utsluta de politiska synpunkterna och i stället betona de faekliga, d. v. s. sörja för att de dömande besitta sakkunskap just på de områden, inom vilka målen röra sig. Vidare bör full offentlighet råda i fråga om uttalade meningar, och de i beslutet deltagande böra kunna ställas till ansvar efter samma grunder som gälla för varje annan domare. Däremot lärer man böra fasthålla vid den nuvarande principen, att det avgörande av brottslighetsfrågan, vari lekmän deltagit, icke skall få överklagas.

Rättsskipningen i tryckfrihetsmål synes med hänsyn härtill lämpligen böra

anförtros åt specialdomstol, och då de statistiska uppgifterna visa, att det icke rör sig om flera tryckfrihetsmål än cirka 12—15 om året för hela landet, torde någon betänklighet icke möta mot en enda central domstol för hela riket, som visserligen skulle ha sitt säte i Stockholm men vara oförhindrad att sammanträda var som helst. Därigenom skulle garanti skapas för enhetlighet i avgörandena.

Den tänkta sammansättningen av en sådan specialdomstol framgår av härvid fogat förslag till lagtext. Domstolen skulle bestå av två yrkesdomare, den ene såsom ordförande och den andre såsom vice ordförande, en representant för den allmänna kulturöversikten, två representanter för den periodiska pressen, en yrkesförfattare och en förläggare. Summa sju personer, därav två jurister och fem lekmän samt tre utan och fyra med speciella yrkesintressen på området. Samtliga skulle nomineras av Kungl. Maj:t men inom förslag, som upprättas av lämpliga sammanslutningar. Såsom förslagsställare har man tänkt sig att ett kollegium av vissa chefsdomare i vad angår de båda i specialdomstolen ingående yrkesdomarne samt Svenska akademien för den ledamot, som skulle representera den allmänna kulturöversikten. De yrkesbetonade ledamöterna skulle föreslås av vissa yrkessammanslutningar. Med hänsyn till sådana sammanslutningars ovissa tillvaro kunna de icke lämpligen angivas i själva tryckfrihetsförordningen. Angivandet måste ske i allmän lag. Av de båda representanterna för pressen kunde förslagsvis den ena föreslås av Publicistklubben och den andra av Svenska journalistföreningen. Såsom förslagsställare i fråga om författaren kunde man tänka sig Svenska författarföreningen och i fråga om förläggaren Svenska bokförläggareföreningen.

Å s. 94—96 i propositionen har chefen för justitiedepartementet ägnat en ingående kritik åt tanken på en specialdomstol. Med anledning av denna kritik torde följande synpunkter böra framhållas.

Till en början har anförts, att man ända sedan förra hälften av 1800-talet rent principiellt strävat efter att avskaffa gamla former av specialrättsskipning och att undvika att skapa nya sådana former för att samla alla rättsskipningsuppgifter hos de allmänna domstolarna; undantag har endast gjorts, då särskild teoretisk och praktisk förtrogenhet med de ämnen målen avse haft sådan betydelse, att en specialrättsskipning ansetts lämplig. Att man under 1800-talet avlyste en mängd former av specialdomstolar var helt naturligt. Dessa voro i huvudsak av privilegienatur och hade icke någon rimlig uppgift att fylla efter det nya statsskickets genomförande. Men fråga är om icke tendensen i själva verket nu går i motsatt riktning. Det moderna livet håller på att bli så utomordentligt komplicerat, att specialinsikter alltmera erfordras i rättsskipningen på en mängd områden, något som föranlett inrättande av eller krav på nya specialdomstolar. Ganska betecknande för tendensen är att i ett nyligen avgivet betänkande förslag framkommit att vid sidan av redan befintliga specialdomstolar inrätta även särskilda expropriationsdomstolar. Tendensen gör sig för

övrigt gällande i sammanhang, som falla mindre i ögonen. På åtskilliga specialområden uppdrages åt nämnder eller andra liknande organ att handha uppgifter, som i själva verket äro av rättsskipningsnatur. Sådan tryckfrihetsprocessen hittills varit reglerad, kan man icke heller säga, att densamma varit annat än en specialrättsskipning. Visserligen har rådhusrätt, där mål anhängiggjorts, bildat en viss ram, men huvudfrågan i processen har varit helt undandragen rättsens prövning och avgjorts genom en specialinstitution, som till på köpet saknat alla de grundläggande kriterierna för att kunna kallas för en domstol. Den här föreslagna tryckfrihetsdomstolen torde i själva verket vara av mindre speciell natur än vad tryckfrihetsjuryn varit. Nu synes departementschefen mena, att tryckfrihetsprocessen får en annan karaktär, mera anslutande till de allmänna normerna, genom att rätten enligt regeringsförslaget får uppgiften att självständigt pröva saken, om juryns utlåtande är fällande. Visserligen får rätten därigenom ett välbehöfligt större inflytande, men den står dock fortfarande utanför saken, när utlåtandet är friande. Och även ett friande utlåtande av juryn kan många gånger vara alldeles godtyckligt. För övrigt torde rättens prövning i fråga om ett fällande utlåtande icke vara helt utan risker, beroende på att denna befogenhet kan medföra en viss motsättning mellan de politiska krafter, som slå vakt om juryinstitutionen, och domstolarna. Det kan med visst skäl göras gällande, att motsättningen mellan domarsynpunkter och lekmannasynpunkter lättare och på ett smidigare sätt övervinnes inom en specialdomstol, sammansatt av både jurister och lekmän, än när jurister och lekmän handla var för sig utan egentlig kontakt med varandra.

Det principiellt viktigaste skälet emot en specialdomstol skulle väl vara, att tryckfriheten är en allmän medborgerlig angelägenhet och att lekmännen därför böra representera ett allmänt folkligt inflytande, medan den föreslagna specialdomstolen skulle innehålla ett lekmannaelement, som utsetts endast med hänsyn till sina yrkeskvalifikationer. När juryn på sin tid infördes, tänkte man sig väl att juryns utlåtanden skulle vara uttryck för en upplyst allmän opinion. Detta blev dock aldrig fallet. Juryn har aldrig varit folkligt populär, och dess domslut ha knappast tillerkänts större auktoritet. Under hela den långa tid av över ett hundra år, som förflutit efter juryinstitutionens inrättande, har densamma oupphörligen varit under debatt. När man under denna tid icke lyckats lösa frågan om en bättre avpassad sammansättning av juryn utan till slut stannat för ett förslag, enligt vilket man riskerar att juryn främst blir företrädare för den politiska opinionen, så synes detta betyda, att frågan om juryn såsom bärare av folkliga men upplysta synpunkter på tryckfriheten överhuvud icke går att lösa på tillfredsställande sätt. Det synes då vara bättre att grunda lekmannainflytandet på yrkeskunskap. Hittills har i viss mån yrkeskunskapen varit representerad genom de av parterna utsedda ledamöterna i juryn, men då dessa av bärande principiella skäl icke längre böra bibehållas, skulle yrkeskunskapen med regeringsförslaget över huvud icke få någon plats alls.

Att Kungl. Maj:t föreslagits skola tillsätta ledamöterna har betecknats såsom oegentligt. Kungl. Maj:t är ju emellertid bunden av förslag. Att låta förslagsställarna själva nominera sina ledamöter skulle vara vida mera oegentligt. Med förslagens anordning inskräpes hos ledamöterna, att de fullgöra en offentlig uppgift och icke ett enskilt uppdrag, vilket ytterligare understrykes genom att de förusättas skola avlägga domared.

Det har också sagts, att med en central specialdomstol den för prövningen av bevisfrågor viktiga person- och ortkännedomen skulle komma att saknas. Man kan ställa sig tveksam till frågan om det egentligen har så stor betydelse, att person- och ortkännedomen är representerad i själva domstolen. Under vissa omständigheter kan den tänkas innebära en nackdel. Men bortsett härifrån synes det icke antagligt, att skillnaden blir så stor i förhållande till regeringsförslaget. Det är ju allmänt erkänt, att ju större jurisdiktionsområdet är desto mindre roll spelar domstolens person- och ortkännedom. Enligt de statistiska uppgifter, som finnas bifogade de sakkunnigas betänkande, falla mer än 75 % av avgjorda tryckfrihetsmål på rikets tre största städer, därav icke mindre än cirka 60 % på Stockholm. Tydligt är att i dessa mål person- och ortkännedomen icke har större betydelse. Enligt förslaget skola tryckfrihetsmålen sammanföras länsvis, och även beträffande återstående 25 % torde därför utrymmet för person- och ortkännedom bliva ganska begränsat. I detta sammanhang förbises ingalunda, att såsom juryn hittills varit inrättad partsrepresentanterna säkerligen vid juryns enskilda överläggningar försökt bidra till utredningen med sin speciella person- och ortkännedom, men en sådan utredning måste underkännas rent principiellt.

Man kan visserligen tänka sig att bristande enhetlighet i tillämpningen av strafflagens stadganden kan uppstå genom å ena sidan tryckfrihetsdomstolens rättsskipning och å andra sidan de allmänna domstolarnas. Det kan dock förutsättas, att de båda juristerna i tryckfrihetsdomstolen skulle komma att besitta icke blott sådana kvalifikationer utan även sådan auktoritet att detta icke behöver befaras. Det har framhållits, att regeringsförslaget i detta hänseende innebär bättre garantier. Men då syftas på överklagande, som kan komma till stånd genom rättens prövning av brottslighetsfrågan när juryns utlåtande varit fällande. När utlåtandet varit friande, finnes icke någon motsvarande garanti, och motsättningen till de allmänna domstolarnas praxis kan ju framträda lika skarpt i sådana fall. Motionärerna ha övervägt en regel, att tryckfrihetsdomstolens dom skulle få överklagas direkt hos högsta domstolen, om vid sedvanlig dispensprövning ett medgivande härtill kunde vinnas på grund av motstridig rättstillämpning. Detta är tekniskt möjligt att genomföra men har förefallit bliva väl invecklat.

Med avseende å det framlagda förslaget till lagtext torde några erinringar böra göras. Tryckfrihetsdomstolen skulle endast upptaga mål angående ansvar eller enskilt anspråk på grund av tryckfrihetsbrott ävensom ansökningsmål en-

ligt 9 kap. 5 §. Alla andra mål, som grunda sig på tryckfrihetsförordningens bestämmelser, hava avsetts skola gå till allmän domstol, exempelvis mål enligt 3 kap. 5 §, 4 kap. 8 §, 5 kap. 14—16 §§ och 6 kap. 3 §.

Att tryckfrihetsdomstolen föreslagits skola sammansättas med bl. a. två jurister har berott dels på vikten av samråd rörande de rent juridiska frågorna och dels därför att det är olämpligt att vid förfall för ordföranden någon inträder i dennes ställning, vilken icke såsom ständigt ledamot levt sig in i arbetsuppgifterna och kan bygga på samma erfarenheter som de andra ledamöterna.

Enligt det bifogade förslaget till avfattning av 12 kap. tryckfrihetsförordningen skall denna kompletteras genom särskild lag, stiftad i den ordning 87 § regeringsformen föreskriver. Innehållet i denna lag skall utgöras av bestämmelser *dels* angående de sammanslutningar, som äga förslagsrätt till ledamöter enligt 5 § i förslaget till 12 kap. tryckfrihetsförordningen, *dels* angående tryckfrihetsdomstolens domförhet, vilka regler såsom sammanhängande med förfarandet torde böra kunna ändras i enklare ordning än som gäller för grundlag, och *dels* angående förfarandet i övrigt i tryckfrihetsmål.

Att framlägga förslag till en fullständig text till ifrågavarande lag synes på detta stadium vara utan mening, men det har ansetts lämpligt att här erinra om innehållet i vissa bestämmelser, som äro oundgängliga.

1. Angående förslagsberättigade sammanslutningar hänvisas till vad som anförts i det föregående.

2. Naturligen är det av största betydelse, att domstolens samtliga ledamöter äro närvarande vid måls företagande till huvudförhandling. Trots det stora antalet ersättare och trots regeln i den föreslagna 8 § andra stycket kan det dock undantagsvis hända, att fulltalig domstol icke kan åstadkommas. Men härtill kommer en omständighet av större vikt. Enligt nya rättegångsbalken får huvudförhandling icke fortsättas efter uppskov med mindre de domare, som vid det senare tillfället sitta i rätten, övervarit också den tidigare handläggningen. Eljest måste förfarandet upprepas i dess helhet. I händelse av sjukdom eller annat förfall är det därför av nöden, att den senare handläggningen och domstolens beslut kan ske under medverkan av ett mindre antal domare än som från början deltagit. Lämpligen böra dock för domförhet krävas åtminstone fem ledamöter, därav en lagfaren.

Vid s. k. förberedelse bör domstolen kunna vara domför med endast en ledamot, varvid tydligen denne bör vara lagfaren.

3. I mål om ansvar kan det invändningsvis göras gällande, att den instämde icke är ansvarig för skriftens innehåll. Motsvarande fråga kan uppkomma i mål om enskilt anspråk. En sådan fråga måste i regel vara avgjord, innan man skrider till handläggning av huvudfrågan om skriftens brottslighet. Då domstolen skall vara sammansatt med ett representativt tillskott av yrkesmän, vilka kunna förutsättas äga stor erfarenhet också om ansvarighetsreglerna, synes av-

görande av dylik fråga böra ankomma på domstolen in pleno och icke på den ledamot, som handhar förberedelsen. Frågan bör därför obligatoriskt gå till särskild huvudförhandling. Beslut i ansvarighetsfrågan, varigenom invändningen ogillas, lärer böra få särskilt överklagas enligt rättegångsbalkens regler angående invändning om rättegångshinder.

4. Enligt det här framlagda förslaget till lydelse av 12 kap. 12 § tryckfrihetsförordningen skall domstolens avgörande av frågan om skriftens brottslighet icke få överklagas. I övrigt skall överklagande få ske, exempelvis avgörande av fråga, som avses ovan under 3., avgörande av vissa processuella frågor samt angående straffmätning och ersättnings storlek. Då tryckfrihetsdomstolen är en specialdomstol, som icke ingår i den vanliga domstolsordningen, erfordras en regel om till vilken domstol fullföljd skall ske. Med hänsyn till att tryckfrihetsdomstolen har sitt säte i Stockholm, synes fullföljd böra ske till Svea hovrätt.

5. I övrigt torde erfordras vissa bestämmelser, huru reglerna i nya rättegångsbalken skola anpassas till tryckfrihetsdomstolens särskilda förhållanden. Det lärer icke vara erforderligt att nu taga ståndpunkt till dessa frågor.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen för sin del ville, med ändring av Kungl. Maj:ts i proposition nr 230 framlagda förslag till tryckfrihetsförordning, besluta, att 12 och 14 kap. i förslaget ävensom övergångsbestämmelserna därtill skola erhålla den lydelse, som angives i bilaga till denna motion.

Stockholm den 10 maj 1948.

Karl Wistrand.

Ivar Anderson.

K. G. Ewerlöf.

Bilaga.

Förslaget till tryckfrihetsförordning.

12 Kap.

Om rättegången i tryckfrihetsmål.

1 §.

Tryckfrihetsmål skall upptagas och avgöras av en tryckfrihetsdomstol med säte i Stockholm.

Till tryckfrihetsmål hänföres mål angående ansvar eller enskilt anspråk på grund av tryckfrihetsbrott så ock ansökningsmål, som avses i 9 kap. 5 §.

2 §.

Tryckfrihetsdomstolen skall bestå av ordförande samt sex bisittare såsom övriga ledamöter. För varje bisittare skola finnas två ersättare.

3 §.

Ledamot eller ersättare skall vara svensk medborgare och hava uppnått tjugufem års ålder. De böra vara kända för omdömesgillhet, självständighet och rättrådighet. Ej må den vara ledamot eller ersättare, som är omyndig eller i konkurstillstånd.

4 §.

Ordföranden och en av bisittarne, vilken tjänstgör såsom vice ordförande, ävensom ersättarne för denne bisittare, skola vara lagfarna samt innehava eller hava innehaft ordinarie domarämbete. De utses av Konungen för en tid av minst sex år inom förslag, som avgives av ett kollegium, bestående av ordförandena i högsta domstolen och regeringsrätten samt presidenterna i rikets hovrätter.

En av bisittarne, som skall äga framstående kännedom om de kulturella förhållandena inom landet, utses av Konungen för tid, som ovan sägs, inom förslag, som avgives av Svenska akademien.

5 §.

Övriga bisittare skola äga yrkeskunskap och erfarenhet, två såsom utgivare av eller medarbetare i periodisk skrift, en såsom författare och en såsom förläggare. De utses av Konungen för fyra år inom förslag av yrkessammanslutningar, vilka kunna anses äga förutsättningar för ett objektivt bedömande av de föreslagnas omdömesgillhet, självständighet och rättrådighet.

6 §.

Förslag å ledamöter eller ersättare skall för att vinna avseende upptaga minst två personer för varje plats, som skall besättas med ledning av förslaget. Har förslag icke avgivits, förordnar Konungen ändå ledamöter eller ersättare.

7 §.

Ledamot eller ersättare, som fyllt sextio år, äge avsäga sig uppdraget. Vill ledamot eller ersättare eljest avgå, prövar Konungen om giltigt hinder för honom att utöva uppdraget föreligger. Är ledamot eller ersättare ej längre behörig, vare uppdraget förfallet.

Avgår ledamot eller ersättare eller förfaller hans uppdrag, utser Konungen annan i hans ställe för den tid, som återstår för den avgångne. Vad ovan stadgats om förslag skall därvid äga motsvarande tillämpning.

8 §.

Äro både ordföranden och vice ordföranden hindrade att tjänstgöra, inträda båda de för den senare utsedda ersättarna, och uppehålls ordförandeskapet av den, som med hänsyn till tjänsteålder i ordinarie tjänst är den äldste av dem.

Uteblir annan ledamot från sammanträde eller är han hindrad att tjänstgöra och kan ej ersättare tillkallas, äge ordföranden i hans ställe kalla annan lämplig person med den behörighet, som gäller för den frånvarande.

9 §.

Angående skyldighet för ledamot att avlägga ed, hinder för ledamöter att samtidigt sitta i rätten och jäv mot ledamot gälle vad i allmän lag är stadgat om domare.

10 §.

Tryckfrihetsdomstolen sammanträder på kallelse av ordföranden så ofta det erfordras för handläggning av mål. Domstolen må sammanträda utom Stockholm.

11 §.

Vid omröstning i domstolen gälle enkel röstövertikt.

12 §.

Mot tryckfrihetsdomstolens dom må talan ej föras såvitt därigenom blivit avgjort, att tryckt skrift är brottslig eller icke brottslig.

13 §.

Ledamot i tryckfrihetsdomstolen vare i denna egenskap underkastad ansvar som ämbetsman. Åtal för ämbetsbrott skall upptagas av högsta domstolen.

14 §.

Närmare bestämmelser om förfarandet i tryckfrihetsmål meddelas i särskild lag, stiftad i den ordning 87 § regeringsformen föreskriver. I denna lag skall jämväl angivas vilka sammanslutningar, som enligt 5 § äga att avgiva förslag till ledamöter och ersättare, så ock det antal ledamöter, som erfordras för domförhet.

14 Kap.

Allmänna bestämmelser.

1 §.

Vad i lag är stadgat om resning i mål i allmänhet gälle även dom i tryckfrihetsmål utan hinder av att talan mot domen icke kunnat föras i vad angår skriftens brottslighet.

Beviljas resning i tryckfrihetsmål, förordne högsta domstolen att målets för-

nyade upptagande skall ske vid tryckfrihetsdomstolen; dock äge högsta domstolen, då resning beviljas till den tilltalades förmån och saken finnes uppenbar, omedelbart ändra domen.

2 §.

Utgår.

§§ 3, 4 och 5

erhålla respektive numren 2, 3 och 4.

Övergångsbestämmelser.

Utan hinder — — — medan den äldre förordningen ännu är gällande.

Tryckfrihetsmål — — — skall den nya förordningen äga tillämpning; och skall målet för fortsatt handläggning hänvisas till tryckfrihetsdomstolen.

I övrigt skall — — — upphöra vid årets utgång att gälla.
